

B/ Odluke stranih sudova i arbitraža

NACIONALNA KOMORA ZA RAD (RADNO VIJEĆE SUDA), Buenos
Aires, 17. III. 1955.

Kristo Kalafatakis ca. Juan Coumantaros

Normalno vrijedi za odnose između broдача i posade zakon zastave, no ako je ugovor o zaposlenju zaključen i za povratak, ima se primijeniti pravo mjesta zaključenja

Grčki broдар zaposlio je u Buenos Airesu grčkog mornara za putovanje, koje je na povratku trebalo završiti u Buenos Airesu. Mornar je obolio u Kalkuti, i broдар mu je priznao samo trošak povratka do Grčke na temelju odredaba grčkog zakona kao zakona zastave broда. Vrativši se o svom trošku u Buenos Aires mornar je predao argentinskom sudu tužbu za naknadu razlike putnih troškova.

Sud je istakao, da se u načelu na sva pitanja discipline na broду ima primjenjivati zakon zastave, i da taj zakon vrijedi i inače za odnose između posade i broдача, ukoliko ne postoje posebne okolnosti, kao što je upravo u konkretnom slučaju zaposlenje za kružno putovanje (odlazak i povratak). Na ugovor zaključen i za povratak ima se primijeniti zakon mjesta zaključenja.^{1/}

(Clunet 1956, str. 450)

N.K.

APELACIONI SUD, Aix, 22.II.1951.

Nasljednici Gaston Fournier-a ca. Bourg i dr.

Ugovor o kupoprodaji robe, koja se u času njegova sklapanja već nalazi u luci iskrcaja, ne može se smatrati CIF kupoprodajom,

^{1/} Po čl. 985 argentinskog trg. zakona smatra se ugovor o zaposlenju mornara zaključenim i za povratak, ukoliko nema izrične protivne odredbe.

iako su stranke ugovor sklopile pod uvjetima CIF posla

Tužitelj je zaključio 7. XI. 1947. za određenu robu ugovor s klauzulom "roba prodana CIF Marseille, dobava na raspolaganju iz S/S Felix Roussel". Ugovor je bio zaključen u času, kad je taj brod s robom bio već od 26. X. 1947. privezan za gat u Marseillu i iskrcavanje je bilo vrlo napredovalo. Prilikom preuzimanja od strane kupca ustanovljen je manjak, te je među strankama oko toga došlo do spora.

Prvostepeni sud je presudio, da se usprkos spomenutoj klauzuli ne radi o kupoprodaji CIF, i obvezao prodavaoca, da kupcu naknadi manjak. Prodavalac je uložio žalbu, i Apelacioni sud je u obrazloženju svoje presude između ostalog iznio sljedeće:

"Kod ugovora treba, u načelu, ispitivati, koja je bila zajednička namjera ugovornih stranaka, a ne zadržavati se na doslovnom značenju izraza, i treba dati dogovorima stranaka njihovo istinsko pravno značenje."

Prema tome, ističe se u presudi, ako je ugovor bio zaključen 7. XI. 1947., kad je brod, koji je prevozio robu, bio već na gatu u Marseilleu, i kad je već iskrcavanje bilo u toku, sama ta činjenica bila bi dovoljna, da spriječi primjenu pravila kupoprodaje CIF,

"Kupoprodaja CIF je u suštini kupoprodaja prilikom ukrcavanja, s razloga što se prijevoz vrši za račun korisnika, koji postaje vlasnik robe u času, kad je prodavalac predaje na palubi broda, jer se u luci ukrcaja vrši dobava kupcu, i u tom času se može zahtijevati dobavna cijena, dok je u odnosnom slučaju kupoprodaja zaključena, kad je roba bila već na gatu (luke iskrcaja)."

"Staviše, kupoprodaja CIF je i kupoprodaja dokumenata, dok u spornom poslu nema nikakva spomena o teretnici ili drugom

uobičajenom pomorskom dokumentu (certifikatu o osiguranju i t. d.)."

Zbog navedenih i još sličnih razloga, sud je stao na stenovište, da se ne može smatrati, da su stranke htjele zaključiti kupoprodaju CIF, a isto tako da se ne radi o kupoprodaji "au disponible", pa je potvrdio prvostepenu presudu.

(DMF 1952, str. 17)

S.B.

Bilješka: - Okolnosti konkretnog posla (prodaja zaključena u toku iskrcavanja tereta) dopustile bi možda i protivni zaključak, naime da su stranke, ugovarajući klauzulu CIF u neuobičajenoj vezi s klauzulom "dobava na raspolaganju iz S/S Felix Roussel", mogle misliti na pr. na razgraničenje troškova na bazi sadržaja klauzule CIF. U tom slučaju ne bi se moralo uzeti, da ugovorene klauzule isključuju jedna drugu.

Ipak je već uvod u Incoterms 1953 (t. 8) upozorio na mogućnost, da sudovi ne priznaju neke varijante CIF ugovora, ili da zbog varijanta ospore uglavi karakter CIF ugovora, kao što je to učinila i konkretna presuda.

Z.R.

ARBITRAŽNA KOMORA (Chambre arbitrale), Marseille, 23.IV.1952.

Etablissements ca. Huilerie

Kupoprodaja CIF - Klauzula "otprilike" - Tolerancija određena u tipskom ugovoru

Skale tolerancija u pogledu kvaliteta, predviđene u tipskom ugovoru sindikata uljara, primjenljive su čak i u slučaju kupoprodaje CIF, koja sadržava klauzulu "otprilike".

(DMF 1952, str. 162)

S.B.

Bilješka. - Iz ove presude može se zaključiti, da se kod klauzule "otprilike", kad se odnosi na kvalitet robe, svejedno primjenjuju, za dozvoljene tolerancije, običaji usvojeni u prometu, koji vrijede za odnosnu vrstu robe.